

Запровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності на фондовому ринку

Запровадження в Україні Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) передбачено Меморандумом про взаємодію, що був укладений Міністерством фінансів та Національним банком, а згодом підтриманий та підписаний Проектом USAID «Розвиток фінансового сектору», Федерацією професійних бухгалтерів та аудиторів України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Державною податковою службою, Спілкою аудиторів України, Українською асоціацією сертифікованих бухгалтерів і аудиторів та іншими організаціями у 2011 році.

Оскільки в Україні передбачені досить стислі терміни для впровадження МСФЗ, то 2012 рік став перехідним етапом у цьому процесі. Запровадження МСФЗ на фондовому ринку регламентується відповідними нормами законів «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та «Про цінні папери та фондовий ринок».

Відзначимо, що використання МСФЗ для подання звітності є необхідною процедурою при виході на міжнародні ринки, за допомогою застосування цього інструменту учасники ринку зможуть згодом розширити коло потенційних інвесторів.

На початку 2012 року Комісія ухвалила рішення щодо розкриття інформації відповідно до МСФЗ. Відтак, публічні акціонерні товариства, починаючи з 2012 року, складають річну звітність за Міжнародними стандартами. Загалом, професійні учасники фондового ринку, окрім публічних акціонерних товариств, складатимуть фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність, а також розкриватимуть інформацію про свою діяльність за міжнародними стандартами, починаючи з 1 січня 2013 року.

Комісія констатує, що інформація, яку розкривають учасники ринку, цілком відповідає вимогам МСФЗ. Розроблені регулятором нормативно-правові акти допомогли врегулювати проблеми щодо адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Оскільки перехід на Міжнародні стандарти фінансової звітності є складним процесом, а вимоги до нормативно-правових актів Комісії з питань бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування, внутрішнього контролю в системі корпоративних відносин є високими, НКЦПФР створила постійно діючий дорадчий орган при Комісії - **Консультаційну раду з бухгалтерського обліку та аудиту на ринку цінних паперів**. До компетенції цього органу входить підготовка пропозицій щодо запровадження міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) на фондовому ринку та здійснення моніторингу стану запровадження МСФЗ та міжнародних стандартів аудиту (МСА), розробка пропозицій щодо наукового, навчально-методичного та організаційного забезпечення процесу реформування бухгалтерського обліку та аудиту, участь у розробці проектів нормативно-правових актів, які забезпечують розвиток і функціонування фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів та ін.

У 2012 році Консультаційна рада розглянула такі питання:

- встановлення вимог до аудиторських висновків, що подаються до Комісії при отриманні ліцензії на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів;
- встановлення вимог до аудиторських висновків (звіту) при розкритті інформації компанією з управління активами про результати діяльності інститутів спільного інвестування (пайових та корпоративних інвестиційних фондів);
- встановлення вимог до аудиторського висновку при реєстрації випуску та проспекту емісії окремих видів цінних паперів, а також скасуванні реєстрації випуску;
- встановлення вимог до аудиторського висновку при проведенні Центральним депозитарієм щорічного аудиту своєї діяльності.

Крім того, розглядалися питання необхідності виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.02.2012 №157-р «Про створення умов для впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності», враховуючи участь Комісії в розробці та затвердженні порядку підвищення кваліфікації з питань впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності бухгалтерів, які підписують фінансову звітність.

Серед повноважень НКЦПФР також - ведення Реєстру аудиторських фірм, що здійснюється відповідно до рішення Комісії від 25.10.2012 № 1519 «Про затвердження Порядку ведення реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів», що було зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2012 р. за № 2213/22525. Зазначеним нормативним актом скасоване рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.11.2006 № 1271 «Про затвердження Порядку ведення реєстру аудиторів та аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ, що здійснюють діяльність на ринку цінних паперів», відповідно до якого протягом 2012 року було видано 164 свідоцтва про внесення до реєстру аудиторів та аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ, що здійснюють діяльність на ринку цінних паперів.

Саморегулівні організації професійних учасників фондового ринку

Успішне функціонування фондового ринку безпосередньо залежить від системи його регулювання. Відповідно до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» регулюванням фондового ринку займається держава та саморегулівні організації (СРО). Мета їх діяльності - це посилення дієвості саморегулювання, упорядкованості на фондовому ринку, дисциплінованості учасників ринку цінних паперів та захист прав учасників фондового ринку.

На кінець 2012 року в Україні здійснювали діяльність три СРО:

1. Професійна асоціація реєстраторів і депозитаріїв (ПАРД) - об'єднує юридичних осіб, що здійснюють професійну діяльність на фондовому ринку, а саме депозитарну діяльність (460 членів);
2. Українська асоціація інвестиційного бізнесу (УАІБ) - об'єднує юридичних осіб, що здійснюють професійну діяльність з управління активами інституційних інвесторів (351 член);